

Q.P. Code : 28885

[Time: 2 Hours]

[Total Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **Compulsory**.
 2. Each questions carries **15 marks**.
 3. Draw neat **diagram** wherever **necessary**.

1. Answer **any two** of the following.
 - a) Bring out the important production relationships in Agriculture.
 - b) Examine the rationale for Government intervention for price support.
 - c) Explain the concept of Buffer stock what is its role?
2. Answer **any two** of the following.
 - a) What do you understand by credit fragmentation?
 - b) Examine the role of commercial bank in rural credit.
 - c) Evaluate the performance of SHGs & RRBs in rural credit.
3. Answer **any two** of the following.
 - a) Define work, skill & Productivity.
 - b) Explain various methods of measurement of employment & unemployment.
 - c) What is labour market segmentation.
4. Answer **any two** of the following.
 - a) Explain the concept of lease market and its features.
 - b) Discuss the effects of inequality in distribution of land holdings.
 - c) Which are the various crop sharing practices in India?

Turn Over

Q.P. Code : 28885

२

(मराठी रुपांतर)

(वेळ: २ तास)

(एकूण गुण : ६०)

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना:**
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - २) प्रत्येक प्रश्न १५ गुणासाठी आहे.
 - ३) आवश्यक त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या काढा.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 - अ) कृषी क्षेत्रातील महत्वाचे उत्पादन संबंध स्पष्टपणे मांडा.
 - ब) आधारभूत किंमतीसाठी सरकारच्या हस्तक्षेपाच्या तर्काचे परिक्षण करा.
 - क) राखीव अन्नधान्यसाठा संकल्पना स्पष्ट करा. त्याची भूमिका काय आहे ?
२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 - अ) 'पतपूरवठ्याचे विखंडन / विभाजन' यावरून आपणास काय बोध होतो ?
 - ब) ग्रामीण पतपुरवठ्यात व्यापारी बँकांच्या भूमिकेचे परिक्षण करा.
 - क) स्वयं सहाय्यता गट (SHGs) आणि प्रादेशिक ग्रामीण बँका (RRBs) यांच्या ग्रामीण कर्जपुरवठ्यातिल कामगिरीचे मूल्यमापन करा.
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 - अ) 'काम, कौशल्य आणि उत्पादकता' या संकल्पनांची व्याख्या लिहा.
 - ब) रोजगार आणि बेरोजगार मोजमापाच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
 - क) श्रम बाजार विखंडन / विभाजन म्हणजे काय ?
४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 - अ) भोडेतत्व बाजार ही संकल्पना आणि त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - ब) भुधारणा वितरणातील असमान वाटपाच्या परिणामांची चर्चा करा.
 - क) भारतातील पिक सामायिकरणाच्या (crop sharing) विविध पद्धती कोणत्या आहेत ?